

CERTIFIKACIJSKA SHEMA

za:

CERTIFICIRANJE VARILCEV IN OPERATERJEV ZA TALILNO VARJENJE KOVINSKIH MATERIALOV V LETALSTVU

1. Standard za kvalifikacijo

Standard	Opis
SIST ISO 24394: 2024	Varjenje delov in naprav za letalstvo - Preskušanje varilcev in operaterjev - Talilno varjenje kovinskih materialov

2. Prijava kandidata

Vstopnih omejitev glede kandidatove kvalifikacije pred certificiranjem ni. Obvezno pa mora kandidat predložiti potrdilo o vidu, skladno z zahtevami standarda ISO 8596:2017

Kandidati se lahko kadarkoli prijavijo v postopek certificiranja v izpitnem centru VARcerta. V vlogi morajo natančno določiti obseg certificiranja.

Kandidat podpiše izjavo o rabi certifikata, in sicer:

- Da je seznanjen s certifikacijsko shemo, in da bo upošteval njene zahteve;
- Priskrbel certifikacijskemu organu vse potrebne informacije za izvedbo postopka certificiranja;
- Da ne bo drugim osebam razkrival zaupnega izpitnega gradiva in goljufal pri izvedbi izpita;
- Da certifikat ostane v lasti certifikacijskega organa, vlagatelj pa ga bo uporabljal za lastne potrebe do preteka veljavnosti;
- Da bo nemudoma obvestil certifikacijski organ v primeru, da nastopijo kakršnikoli dejavniki, ki vplivajo na nadaljnje izpolnjevanje certifikacijskih zahtev;
- Da vlagatelj certifikata ne bo uporabljal na zavajajoč način ali da bi škodoval ugledu certifikacijskega organa;
- Da lahko certifikacijski organ, v primeru ugotovitve kršitev certifikacijske sheme, certifikat prekliče in zahteva njegovo vrnitev;
- Da je potrjena vloga hkrati tudi naročilo, in da bodo poravnani vsi stroški postopka certificiranja.

VARcert določi izpraševalca, ki:

- Pregleda vlogo/naročilo z želenim obsegom certificiranja (standard, material, izvedba varjenja, ...);
- Z naročnikom dopolni morebitne manjkajoče podatke v vlogi/naročilu;
- Potrdi vlogo/naročilo v primeru, da je VARcert v stanju izvesti zahtevano certificiranje;
- Uskladi vlogo/naročilo v primeru kakršnihkoli odstopanj od prvotne zahteve oziroma uskladi kakršnekoli nejasnosti.

3. Teoretični del izpita

Teoretični del izpita je obvezen.

Teoretični del izpita poteka pod nadzorom izpraševalca ali nadzornika, ki na začetku pojasni, kako bo izpit potekal.

Teoretični del izpita kandidat opravlja praviloma pisno, in sicer z možnostjo izbiranja med podanimi odgovori.

V izjemnih primerih kandidat opravlja izpit ustno, in sicer v obliki razgovora z izpraševalcem. Izpraševalec v tem primeru pripravi zapis o izpitu, na katerem navede obravnavane teme izpita in oceno kandidatovega znanja.

4. Praktični del izpita

Praktični del izpita kandidat opravlja v prisotnosti izpraševalca.

Kandidat mora imeti za izvedbo izpitne naloge na voljo ustrezen Popis varilnega postopka (WPS), ki ga zagotovi delodajalec kandidata ali izpraševalec. Pripravljen mora biti skladno s standardoma SIST EN ISO 15609-1:2019 ali SIST EN ISO 15609-2:2019.

Kandidat sam pripravi zaščitno opremo. Skladno z zahtevami WPS-a izbere in pripravi osnovni, dodatni ter pomožni material in nastavi varilne parametre.

Izpraševalec mora kandidatu pojasniti tudi določene dodatne zahteve standarda ali certifikacijskega postopka, ki jih kandidat morda ne pozna: Na primer, da mora varilec, ki vari na MAG način, vsak varek vsaj enkrat prekiniti, ipd.

Nato kandidat zavari izpitni(-e) vzorec(-ce).

V primeru kakršnegakoli suma o verodostojnosti izvedbe izpita lahko izpraševalec izpit prekine. Enako stori, če oceni, da kandidat nima dovolj znanja, da opravi izpitno nalogo (prekomerno brušenje, da varjenja ni zaključil v primernem času,...).

Po varjenju kandidat izpitni(-e) vzorec(-ce) očisti in jih preda izpraševalcu.

5. Preiskave in preizkušanja izpitnih vzorcev praktičnega izpita

Preiskave in preizkušanja izpitnih vzorcev praktičnega izpita izvajajo akreditirani laboratoriji Instituta za varilstvo. Kriteriji sprejemljivosti izpitnih vzorcev so določeni z aplikativnimi standardi.

6. Ponavljanje izpitnih nalog

V primeru, da kandidat teoretičnega in/ali praktičnega dela izpita ni uspešno opravil, ga lahko v roku treh mesecev ponavlja. V primeru, da izpita ponovno ne opravi uspešno, se kandidatu pred ponovnim opravljanjem izpita priporoča dodatno usposabljanje.

7. Pogoji VARcert-a za izdajo certifikata

Standard	Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za izdajo certifikata		
	Teoretični del izpita (minimalna uspešnost v %)	Praktični del izpita	Dodatne zahteve
SIST ISO 24394:2024	60	sprejemljivo*	/

* Sprejemljivo ocenjene vse potrebne preiskave oziroma preskušanja, ki jih za kvalifikacijo posameznega izpitnega vzorca zahteva referenčni standard.

Rezultati doseženi na izpitu, so zaupni.

V primeru, da niso izpolnjeni vsi potrebni pogoji, VARcert o tem obvesti kandidata, pri čemer navede razloge za zavrnitev izdaje certifikata.

8. Certifikat

V primeru, da so izpolnjeni vsi potrebni pogoji, VARcert izda certifikat. Certifikat ostane v lasti VARcert-a, kandidat pa ga lahko do izteka veljavnosti uporablja skladno s pogoji VARcert-a.

Na certifikatu so podatki o kandidatu, naziv certifikacijskega organa, oznaka certifikata, referenčni standard in morebitni ostali kriteriji za kvalifikacijo, obseg certificiranja, območje veljavnosti in morebitne omejitve, datum izdaje in datum poteka veljavnosti certifikata.

VARcert vodi evidenco izdanih certifikatov in obvešča naročnike o preteku veljavnosti certifikata.

VARcert mora na zahtevo kogarkoli podati informacijo o certifikatu določene osebe, in sicer veljavnost certifikata in obseg certifikacije.

9. Veljavnost certifikata

Standard	Veljavnost certifikata
SIST ISO 24394:2024	2 leti s potrjevanjem na vsakih 6 mesecev*

* Veljavnost certifikata za nadaljnjih šest mesecev se s podpisom v tabelo certifikata podaljša s pogojem, da varilec ali operater v zadnjem obdobju ni imel prekinitve z varjenjem daljše od šestih mesecev. To se lahko izvede na sledeča načina:

- s podpisom koordinatorja varjenja ali vodje varilskih del v tabelo na dnu certifikata ali
- s potrditvijo certificacijskega organa v tabeli na dnu certifikata.

V primeru, da se potrjevanje izvaja s strani certificacijskega organa, je kandidat dolžan predložiti ustrezna dokazila o varjenju v preteklih šestih mesecih.

V primeru, da do potrditve kvalifikacije ne pride, postane certifikat neveljaven!

10. Odvzem in preklic certifikata

V primeru, da VARcert ugotovi neskladje z zahtevami uporabe certifikata, lahko kandidatu certifikat odvzame oziroma ga prekliče.

11. Pritožbe in prizivi

Kandidat se lahko pritoži v primeru nezadovoljstva s katerokoli aktivnostjo certificiranja oziroma vložiti priziv v primeru zahteve po ponovnem pretehtanju rezultatov certificiranja. Postopek za reševanje pritožbe oziroma priziva je določen v zadnji veljavni reviziji Priročnika za kakovost, ki določa sistem vodenja kakovosti Instituta za varilstvo, in je na voljo na spletni strani Instituta za varilstvo: <https://www.i-var.si/sl>. Za kakršnokoli pomoč pri vložitvi pritožbe oziroma priziva mu je na voljo osebje VARcert-a.

12. Prikaz postopka certificiranja

